

Sygn. akt *IV U 1157/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Guniewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2018 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku S. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o emeryturę

na skutek odwołania S. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 12/09/2017 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. z dnia 12/09/2017 r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy S. P. prawo do emerytury poczynając od dnia 27 lipca 2017r. oraz ustala brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.-

Sygn. akt IV U 1157/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 kwietnia 2018r.

Decyzją z dnia 12.09.2017r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 27.07.2017r., odmówił S. P. prawa do emerytury. Na uzasadnienie podano, że nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a jedynie 14 lat 5 miesięcy i 13 dni. Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...). j. od 01.05.1992r. do 31.12.1993r. oraz od 01.04.1994r. do 31.12.1998r. na stanowisku robotnik transportowy, gdyż z dokumentacji wynika, że wnioskodawca wykonywał różne prace na terenie zakładu pracy, a zatem nie mógł stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywać prac załadunkowych, wyładunkowych i przeładunkowych wymienionych w wykazie A dział VIII poz. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r.

W odwołaniu S. P. podnosił, że decyzja jest krzywdząca.

W odpowiedzi (...) Oddział w J. wniósł o oddalenie odwołania podnosząc te same argumenty, co w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, które generalnie sprowadzały się do stwierdzenia, że wnioskodawca nie udowodnił 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Poza sporem pozostaje, że na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 14 lat 5 miesięcy i 13 dni stażu w szczególnych warunkach oraz nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. P. urodził się (...)

W dniu 27.07.2017r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. wniosek o emeryturę w wieku obniżonym z tytułu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Zakład jednak po analizie przedłożonej dokumentacji decyzją z 12.09.2017 r. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury wobec nie wypełnienia warunków ubiegania się o prawo do świadczenia. Na dzień 01.01.1999r. uznał za udowodnione 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 14 lat 5 miesięcy i 13 dni stażu w szczególnych warunkach, przypadającego na okres zatrudnienia w Firmie (...) w następujących okresach: od 28.10.1975r. do 24.10.1976r., od 16.11.1978r. do 30.06.1979r., od 01.07.1979r. do 30.04.1988r., od 01.05.1988r. do 28.02.1989r., od 01.03.1989r. do 30.09.1990r., od 01.10.1990r. do 30.09.1991r. oraz od 01.10.1991r. do 30.04.1992r.

W dniu 30 kwietnia 1992r. S. P. zawarł umowę o pracę ze Spółką Usług (...) w D.. Umowa została zawarta na okres od 1 do 31 maja 1992r. Powierzono mu wykonywanie następujących prac: remonty i konserwacja środków transportu wewnętrznego innych pojazdów, za i wyładunek masy towarowej występującej w (...) SA D., wszelkich prac istniejących w zakresie działalności spółki. Kolejne umowy z tożsamym zakresem obowiązków zawierał wnioskodawca na następujące okresy: od 01.06.1992r. do 31.12.1992r., od 01.01.1993r. do 30.04.1993r., od 01.05.1993r. do 31.12.1993r. W dniu 28 grudnia 1993r. zawarł kolejną umowę na czas określony od 01.01.1994r. do 31.01.1994r. i powierzono mu stanowisko ślusarza, robotnika transportowego. Na tym stanowisku pracował do 31 grudnia 1994r., a następnie na stanowisku robotnika transportowego, które wykonywał do 31 grudnia 1999r. Kolejne umowy o pracę zawierał również na czas określony od 01.01.2000r. do 31.12.2001r., od 01.01.2002r. do 31.03.2002r., od 26.08.2002r. do 30.11.2002r., od 01.12.2002r. do 31.12.2002r. oraz od 01.01.2003r. do 31.03.2003r. W spornym okresie do rzeczywistych obowiązków wnioskodawcy należał rozładunek, załadunek surowców chemicznych, takich jak kauczuk, kreda, siarka. Były to materiały sypkie, pyliste, toksyczne i żrące. Rozładunek odbywał się ręcznie. Dziennie rozładowywano ok. dwudziestu samochodów. Surowiec dowożony był luzem, a następnie należało go ściągnąć z samochodu, umieścić na palecie, przewieźć na wagę. Wnioskodawca elektrycznym wózkiem podnośnikowym przewoził także w/w surowce z magazynu na linię produkcyjną. W czasie pracy narażony był na zapylenie, hałas oraz kontakt z materiałami sypkimi, pylistymi, toksycznymi, żrącymi i parzącymi. Nie wykonywał on remontów, konserwacji środków transportu, jak też innych prac ślusarskich.

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w D. w dniu 23.06.2017r. wystawił świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, z którego wynika, że wnioskodawca będąc zatrudniony w w/w spółce od 01.05.1992r. do 31.03.2001r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach, tj. ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeładunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących lub parzących w transporcie wymienione w wykazie A dział VIII poz. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w okresach od 01.05.1992r. do 31.12.1993r. oraz od 01.04.1994r. do 31.12.1999r.

W piśmie z dnia 26 września 2017r. Prezes Zarządu Dyrektor Generalny oświadczył, iż wedle informacji znanych Spółce (...) praca wnioskodawcy w latach 1992-1999 była wykonywana w warunkach szczególnych. Zaszeregowanie pracownicze w tym okresie oraz faktyczny zakres obowiązków odpowiadał warunkom szczególnym, na co Spółka posiada dowody w postaci dokumentów.

(dowód: dokumentacja osobowa wnioskodawcy, zeznania świadków A. B. k.19, Z. C. k. 19-20, zeznania wnioskodawcy k. 11, 20 dokumentacja rentowa)

Sąd dokonał powyższych ustaleń faktycznych na podstawie wskazanych powyżej dowodów. Sąd dał wiarę przeprowadzonym w niniejszej sprawie dowodom z zeznań świadków A. B. i Z. C., którzy pracowali z wnioskodawcą w firmie (...) w D., a zatem bezsprzecznie mają wiedzę o tym, jakiego charakteru czynności wówczas wykonywał wnioskodawca, a twierdzenia ich w tym zakresie są rzeczowe, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. Zeznania świadków są jasne i złożone w konsekwentny sposób, nie budzą wątpliwości. Świadkowie ci jednoznacznie wskazali na charakter wykonywanej przez wnioskodawcę pracy w spornym okresie. Świadek A. B. pracował na stanowisku kierownika logistyki, zaś Z. C. wykonywał tożsame prace, co wnioskodawca.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawcy, bowiem korespondują z zeznaniami świadków oraz dowodami w postaci dokumentów, w szczególności świadectwem wykonywania prac w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze z dnia 23.06.2017r.

Sąd oparł się także na treści dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, gdyż sporządzone zostały przez uprawnione podmioty w zakresie służących im kompetencji. W ocenie Sądu dokumentacja osobowa wnioskodawcy również jest wiarygodna, za wyjątkiem zawartych w umowach o pracę informacji o powierzeniu wnioskodawcy stanowiska ślusarza. Rzetelne i konkretne zeznania współpracowników potwierdzają, że wykonywał on jedynie prace załadunkowe oraz wyładunkowe i nie wykonywał innych prac.

Sąd zgodnie z regułą zawartą w art. 233 § 1 k.p.c. dokonał oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, która przełożyła się na ostateczny wynik niniejszego postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Istotą sporu w przedmiotowej sprawie pozostawało ustalenie uprawnień S. P. do emerytury w wieku obniżonym ze względu na rodzaj wykonywanej pracy przy uwzględnieniu, iż urodził się (...), a więc przy zastosowaniu konstrukcji przewidzianej w treści art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017r., poz. 1383 j.t.).

Zgodnie z przepisem art. 184 w związku z art. 32 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) mężczyzna, który ukończył 60 rok życia, posiada wymagany okres zatrudnienia wynoszący 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych może nabyć prawo do świadczenia emerytalnego. Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w warunkach szczególnych przysługuje prawo do emerytury reguluje wspomniane wyżej Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.

Przepis § 2 ust. 2 powołanego rozporządzenia stanowi, że okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Poza sporem pozostaje, że na dzień 1 stycznia 1999 r. wnioskodawca wykazał 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 14 lat 5 miesięcy i 13 dni stażu w szczególnych warunkach oraz nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmawia wnioskodawcy uznania zatrudnienia w przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w D. od 01.05.1992r. do 31.12.1993r. oraz od 01.04.1994r. do 31.12.1998r. za czas pracy wykonywanej w szczególnych warunkach z uwagi na brak wiarygodnych i prawidłowych dowodów potwierdzających powyższą okoliczność.

W przekonaniu Sądu Okręgowego należy stwierdzić, iż brak jest podstaw do przyjęcia stanowiska organu rentowego za słuszne. Zgromadzony bowiem w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza wątpliwości zgłaszanych przez ZUS.

W orzecznictwie wyrażony został pogląd, iż w postępowaniu sądowym, toczącym się z odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego, dopuszczalne jest przeprowadzenie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności mających wpływ na prawo skarżącego do świadczenia i to zarówno wtedy, gdy pracodawca wystawił świadectwo pracy, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwestionuje jego treść, jak i wówczas, gdy dokument taki z żadnych przyczyn nie może być sporządzony (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 grudnia 2004 r. III AUa 2474/03 Lex nr 151770). Zatem ewentualne niedokładności czy nawet braki w treści świadectwa pracy nie mogą skutkować negatywnie dla pracownika, jeżeli fakty nim stwierdzone mogą być potwierdzone w inny sposób. Nadto ustalenie, jakie prace wnioskodawca faktycznie wykonywał, nie zaś nazwa zajmowanego stanowiska, przesądza o ewentualnym istnieniu przesłanek dla przyznania dochodzonego świadczenia (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2004 r. II UK 337/03 OSNP 2004/22/392).

Materiał dowodowy zgromadzony w postępowaniu, w postaci niebudzących wątpliwości zeznań świadków, a także dowodów z dokumentów pozwolił przesądzić, iż rzeczywiście S. P. w spornym czasokresie, tj. od 01.05.1992r. do 31.12.1993r. oraz od 01.04.1994r. do 31.12.1998r. wykonywał wyłącznie ciężkie prace załadunkowe i wyładunkowe oraz przeladunek materiałów sypkich, pylistych, toksycznych, żrących oraz parzących, takich jak kauczuk, kreda, czy siarka, tj. prace wymienione w Dziale VIII poz. 1 wykazu A stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983r. Nr 8, poz. 43). Osobowe źródła dowodu pozwoliły doprecyzować niejasności dokumentów. Również pracodawca potwierdził fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawiając stosowne świadectwo.

W ocenie Sądu wobec powyższych ustaleń można przyjąć spełnienie przez wnioskodawcę przesłanki co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach przypadających na okres zatrudnienia w Firmie (...) od 28.10.1975r. do 24.10.1976r., od 16.11.1978r. do 30.06.1979r., od 01.07.1979r. do 30.04.1988r., od 01.05.1988r. do 28.02.1989r., od 01.03.1989r. do 30.09.1990r., od 01.10.1990r. do 30.09.1991r. oraz od 01.10.1991r. do 30.04.1992r., które to okresy nie były objęte sporem, a także w (...) Sp. z o.o. od 01.05.1992r. do 31.12.1993r. oraz od 01.04.1994r. do 31.12.1998r.

S. P. spełnił także pozostałe warunki przewidziane przepisami art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i dlatego Sąd w trybie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 27 lipca 2017r., tj. od daty złożenia wniosku.

Wskazać należy jeszcze, że zasady przyznawania i wypłacania świadczeń emerytalno-rentowych reguluje ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl art. 118 ust. 1 tej ustawy organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, przy czym w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego, za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego (ust. 1a). W niniejszej sprawie nie ma podstaw do uznania, iż opóźnienie w przyznaniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność. Chociaż bowiem orzeczenie w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych ma charakter ustalający i prawo wnioskodawcy do emerytury istniało również w dacie wydania przez ZUS decyzji odmownej, to obowiązek świadczenia po stronie organu rentowego powstał dopiero od chwili ostatecznego rozstrzygnięcia sporu. Odpowiednie dowody przesądzenia kwestii stażu pracy S. P. w szczególnych warunkach zostały zgromadzone dopiero w postępowaniu sądowym zakończonym wyrokiem zmieniającym zaskarżoną decyzję. Zeznania wnioskodawcy i świadków wyjaśniły kwestie wątpliwe. Za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności.